

Kokkolan asema-alueen kehittäminen

Kokkolan ratapiha on Tampere–Oulu-rataosalla sijaitseva valtakunnallisesti merkittävä liikenteen solmukohta. Hankkeen tavoitteena on parantaa ratapihan toiminnallisuutta ja turvallisuutta sekä yhdistää Kokkolan keskusta Kosilan alueeseen.

Nykytila

Kokkolan ratapiha sijaitsee pääradalla (Tampere–Oulu-rataosalla). Se on valtakunnallisesti merkittävä liikenteen solmukohta, jonka matkustajamäärät ovat kasvaneet viime vuosina. Kokkolan ratapiha on keskeinen osa Kokkolan kaupungin Asemanseudun kehittämisohjelma -hanketta.

Ratapihalla on henkilöliikenteen käytössä kolme laituria: reunalaituri sekä välilaituri. Ratapiha toimii valtakunnallisesti merkittävänä tavaraliikenteen järjestelyratapihana. Raiteisto toimii henkilöliikenteen laituriraiteiden lisäksi tavaraliikenteen tulo-, lähtö- ja lajitteluraiteina, vetoraiteina sekä vaunuhuollossa olevien ja huollettujen vaunujen, henkilöliikenteen kaluston sekä veturien seisontaraiteina. Veturitallien raiteistolla on myös tankkauspiste sekä pienimuotoista huoltotoimintaa.

Kokkolan liikennepaikan laiturit eivät täytä yleisesti laitureille asetettuja vaatimuksia. Tällä hetkellä ainoa esteetön kulkureitti välilaiturille on laiturien länsipäässä sijaitsevan laituripolun kautta. Alueella on haasteita hulevesien hallinnan osalta, mikä aiheuttaa lisääntyntä kunnossapitotarvetta.

Hankkeen sisältö ja tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on parantaa ratapihan toiminnallisuutta, kehittää matkustajien kulkuyhteyksiä turvallisemmiksi, parantaa Yksipihlajaan suuntautuvan tavarajunaliikenteen toimintaedellytyksiä sekä vähentää kunnossapitokustannuksia. Lisäksi Kokkolan keskustan yhdistäminen eteläisiin kaupunginosiin palvelee valtakunnallista asemanseutujen kehittämistä.

Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi kehityshankkeessa suunnitellaan huomioitavaksi:

- keskustan ja Kosilan alueen yhdistävä jalankulku- ja pyöräliikenteen ali- tai ylikulkukäytävä ratapihan poikki
- parannetaan nykyiset laiturit vaatimusten mukaisiksi huomioiden esteettömyysvaatimukset
- tehdään sillan ja laiturimuutosten, sekä mahdollisesti myöhemmin toteutettavan Yksipihlajan kaksoisraidevarauksen, edellyttämät vaihte- ja raiteistomuutokset

Tehtävät toimenpiteet edesauttavat junaliikenteen houkuttelevuutta ja parantavat matkakettujen toimivuutta asema-alueella liityntäpysäköinnin sekä jalankulun ja pyöräilyn väylien osalta.

Päivitetty: 2.9.2025

Linkki hankesivuille:

<https://vayla.fi/kokkolan-asema-alueen-kehittaminen>

Aikataulu

- Kehittämisselvitys 2022–2023
- Pohjatutkimukset 01–03/2025
- Ali- tai ylikulkukäytävän vaihtoehtotarkastelu 2025
- Ratatekninen suunnitelma valitulle kehittämisvaihtoehdolle 2025–2026
- Rakentamissuunnittelun arvioitu kesto n. 8–12 kuukautta
- Rakentamisen arvioitu kesto 2–3 vuotta.

Rakentamisen aikataulua ei ole määritetty hankesopimuksessa, koska hankkeella ei ole toistaiseksi rahoitusta eikä toteutus päätöstä.

Kustannukset

Alikulun hankearvioinnissa on esitetty alustava kustannusarvio ratapihan alittavalle alikululle sekä raiteistomuutoksille. Arvioitu kustannus on 19,88 miljoonaa euroa (MAKU 140, 2015=100). Kustannusarviota tarkennetaan vaihtoehtotarkastelun myötä. Kustannusarvio sisältää epävarmuuksia mm. raiteistomuutosten laajuudesta, pohjarakenne- ja kuivatusratkaisista sekä työnaikaisista kustannuksista valitun vaihtoehdon osalta.

Hankkeen suunnitteluun kuuluvasta yhteistyöstä ja rahoituksesta on laadittu vuonna 2024 hankesopimus Väyläviraston ja Kokkolan kaupungin välillä.

..

Hankkeen sijainti Suomen kartalla

Kokkolan asema-alueen kehittäminen

Keskeiset vaikutukset

Hankkeella parannetaan liikennöintiä, matkustajien ja jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden turvallisuutta sekä Kokkolan kaupungin sisäisiä yhteyksiä vähentämällä ratapihan estevaikutusta.

- ☐ Rataverkon käytettävyys ja täsmällisyys paranevat
- ☐ Asema-alueen saavutettavuus ja esteettömyys paranevat
- ☐ Kunnossapitokustannukset pienenevät
- ☐ Mahdollistaa laajemman kaupunkikehityksen aseman seudulla

Hankkeen tarkkaa sisältöä mm. eritasoratkaisun osalta ei vielä tunneta, joten hankearvioinnissa tehdyt H/K-laskelmat eivät välttämättä vastaa todellista hanketta kaikilta osin. Tilanteessa, jossa rakennetaan kehittämisselvityksen mukainen alikulku ja säilytetään reunalaituri, on hankkeen arvioitu H/K-suhde 0,27.

Riskit

- Mahdollinen hallinnollisen suunnitelman tarve
- Pilaantuneet maa-alueet
- Pohjaveden hallinta ja luvitustarpeet
- Kustannusepävarmuus, hankkeen sisältöä ei täysin tunneta

Tarkempaa vaikutustietoa

Hankearviointi on tehty vuonna 2024 (Väyläviraston julkaisu 10/24).

Hanke parantaa Kokkolan ratapihan saavutettavuutta ja matkustajien turvallisuutta sekä mahdollistaa rautatieliikenteen tehostamisen tulevaisuudessa. Edistää kestävämpien liikkumismuotojen käyttämistä Kokkolan kaupungissa.

Matkustajien kulkuyhteyksien parantamiseen ja matkustusolosuhteisiin liittyvät tavoitteet saavutetaan hyvin, mikäli reunalaituri säilytetään käytössä. Tällöin ei toisaalta saavuteta tavaraliikenteelle raiteiston käytön selkiyttämiseen liittyviä hyötyjä, mutta ne osoittautuivat pienemmiksi kuin matkustajille välilaiturin käytöstä aiheutuvat haitat.

Hankkeen tarkkaa sisältöä mm. eritasoratkaisun osalta ei vielä tunneta, joten hankearvioinnissa tehdyt H/K-laskelmat eivät välttämättä vastaa todellista hanketta kaikilta osin. Tilanteessa, jossa rakennetaan kehittämisselvityksen mukainen alikulku ja säilytetään reunalaituri, on hankkeen arvioitu H/K-suhde 0,27.

Osaa hankkeen toimenpiteistä ei pystytty arvioimaan kannattavuuslaskelmassa.

Lisätietoa

Väylävirasto, projektipäällikkö Mervi Kulha, p. 029 534 3393
Väylävirasto, Osastonjohtaja Janne Wikström, p. 029 534 3600